Voorzitter,

Afgelopen zaterdag heb ik, samen met 18 anderen, struikelstenen schoongemaakt in onze stad. Die stenen zijn voor mij niet zomaar stukjes messing in het trottoir. Ze herinneren ons aan echte mensen. Aan buren die ooit gewoon meededen in onze straten, maar op een dag werden aangewezen als de schuld van alle maatschappelijke problemen. Joodse buren, mensen uit de regenbooggemeenschap, Roma en Sinti, communisten... Velen van hen kwamen om in de vernietigingskampen.

Voorzitter, met een pijnlijk gevoel in mijn onderbuik zie ik dat het zondebokdenken om zich heen grijpt. Er wordt in sommige groepen zo gemakkelijk met de vinger gewezen. Naar vluchtelingen. De acceptatie van mensen die van iemand houden van hetzelfde geslacht daalt schrikbarend. En aan de acceptatie van de gelijkwaardigheid van onze vrouwen wordt getornd.

En eerlijk gezegd: wij maken ons daar diepe, ernstige zorgen over.

Juist daarom hameren wij als SP in deze raad telkens weer op de menselijke maat en op ontmoeting. Op buurthuizen waar de koffie warm staat. Op het aanpakken van stille armoede. En op gemengde buurten waar je gewoon als buren naast elkaar woont – huur en koop door elkaar.

Want voorzitter, elkaar kennen is elkaar accepteren. Als we als vreemden langs elkaar heen leven, kruipt het wantrouwen erin. Dan gaan mensen zich afvragen: ‘Waarom zou mijn belastinggeld naar hen moeten gaan?’

Het is onze plicht als politiek om die maatschappelijke knelpunten écht op te lossen. Dat begint bij de basis: de rust van een betaalbaar dak boven je hoofd en genoeg geld om zonder stress de maand door te komen. En bovenal: écht luisteren naar wat er leeft in de straten van Assen. Mensen willen het gevoel hebben dat ze ertoe doen, dat ze gehoord worden. Dat ze meedoen.

Als we naar de begroting kijken, zien we dat het college hier oprecht aan werkt. Meer betaalbare woningen, fijne ontmoetingsplekken en de ondersteuning van Buurtkracht dicht bij de mensen thuis. Daar zijn we blij mee. Maar voorzitter, ik houd mijn hart vast voor de bezuinigingen die ons boven het hoofd hangen. Dus een dringende oproep aan het college: laat dit niet los. Blijf investeren in elkaar ontmoeten, in een

betaalbaar thuis en in bestaanszekerheid voor iedereen. Ga het wij en zij denken tegen en ondersteun initiatieven die de solidariteit weer terug in onze samenleving brengen.

Toch zijn er twee zaken in deze begroting die mij persoonlijk ontzettend raken en waar we grote vraagtekens bij zetten.

1. Ten eerste schrokken wij enorm van de cijfers bij Veilig Thuis. Liefst 250 meldingen van onveilige thuissituaties staan op de wachtlijst. De Inspectie en Veilig Thuis trekken zelf al tijden aan de noodrem: zolang een melding op de plank blijft liggen, is er simpelweg géén zicht op de veiligheid. Een situatie die 'wel lijkt mee te vallen', kan achter gesloten deuren volledig escaleren.

250 meldingen op een wachtlijst... Dat zijn honderden kinderen die vanavond naar bed gaan in een huis vol angst en spanning. Voorzitter, ik weet uit eigen ervaring hoe diep die sporen snijden. Kinderen die opgroeien in onveiligheid dragen die rugzak hun hele leven mee. Het risico op psychische klachten op latere leeftijd is gigantisch. Dat mogen we niet laten gebeuren.

Onze vraag aan het college is dan ook heel direct: Welke concrete stappen worden er nú gezet om deze wachtlijst tot nul terug te brengen? En is zij bereidt 150.000 euro tijdelijk uit te trekken om de wachtlijst in te lopen? En hierover overleg te plegen met de andere gemeenten om tot een structurele oplossing te komen?

2. Ten tweede: de energiearmoede. We gaan opnieuw een kille winter tegemoet waarin de energieprijzen torenhoog zijn. Inwoners liggen wakker van de vraag of ze de kachel wel aan durven te zetten. Alle complimenten voor het college dat de witgoedregeling, energieloketten en fixteams door laat lopen tot in 2027. Dat helpt concreet.

Maar mijn hart breekt voor de groep die letterlijk in de kou zitten. De mensen die net overal buiten vallen, zoals de grote groep hardwerkende Assenaren met een bescheiden inkomen. Het Rijk stelt het Noodfonds Energie weer open voor inkomens tot 200% van het sociaal minimum. Maar we weten uit de praktijk dat maar 40% van de mensen die steun daadwerkelijk weet te vinden.

Dus onze vraag aan het college: Wat gaat het college actief doen om al die mensen op te sporen en te helpen? Is het college bereid om een streefpercentage van 100% vast te stellen en vanuit die overtuiging alle nodige acties op te tuigen? Want als je hoog inzet, doe je simpelweg meer je best.

Voorzitter, laten we er samen voor zorgen dat in onze stad niemand in de kou hoeft te zitten – niet sociaal, en niet financieel.

Tot slot voorzitter, even terug naar het begin. Onze struikelstenen zijn echt heel erg vies en verliezen daarmee voor een deel hun bedoeling. Ik vraag de raadsleden of zij, met mij, bereid zijn om 1 x per jaar samen buiten te gaan poetsen. (Eventueel: En ik vraag de raad of we extra budget moeten inzetten zodat ook de gemeente een keer vaker de stenen kan poetsen.) Opdat de pijn van deze geschiedenis zichtbaar blijft.

Dank u wel.